

ДОМИНГО САНТОС ОТВЪД ОБЛАЦИТЕ

Превод от испански: Емилия Папазова, —

chitanka.info

Погледна стратореакторите на пистата и веднага усети леко гъделичкане в тила. Като малък беше слушал много истории за стратореакторите и за нещата, които се намираха отвъд облаците. Чудеса се разправяха за платформите. Вдигна поглед към мръсносивото небе, което беше надвиснало като покрив над главата му, съвсем ниско, от хоризонт до хоризонт. Понякога поради липса на въздушни течения слоев мръсотия се спускаше надолу, като образуваше в небето истинско грахово пюре, така че човек не можеше да види нищо на повече от двадесет сантиметра от носа си. Именно тогава имаше най-много смъртни случаи и не всички бяха от автомобилни злополуки. За щастие не се случваше много често, както казваха властите, а освен това метеорологичните служби се стараеха своевременно да ги предотвратяват.

Изкашля се. Инстинктивно натисна бутона на инхалатора на определена степен. След глътката прекалено свеж въздух веднага си даде сметка, че бе прекалил в регулирането. Много внимателно се зае с настройката. За късмет не винаги беше необходимо да се носи маска, за да се излезе навън. Според Здравната служба почти двадесет процента от дните в годината бяха „чисти“.

Една стюардеса се приближи към него с грациозна походка.

— Господин Алварес? — каза тя. — Всичко е готово — можете да се качвате на борда. Ще излетим след седем минути. Отгук, моля.

Той преглътна слюнката си, а адамовата му ябълка болезнено подскочи в стегнатата яка на пуловера. Последва момичето, което се движеше по пистата с лекотата на човек, извършвал хиляди пъти същото действие. Щом наближи до машината, видя, че не е много голяма — един обикновен триреактор за петдесет души. На двата му борда блестеше бароковата емблема на компанията притежател, гигантското „Б“ на химическите заводи „Балиер“. Помисли си, че там горе, отвъд облаците, самият господин Балиер, собственик на компанията, го чака. Лично него.

Отвъд облаците. Мечтата на цял един живот.

Влезе в машината. Настани се удобно на седалката и усещайки мекия дунапен и гладкото й кадифе, се наслаждаваше на допира си до нещата, които бяха отвъд неговия свят. Погледна през илюминатора: мръсносиво еднообразие, цветът, който властвуваше над всичко в света от много години. *Но там горе...* замечта се той.

— Закопчайте колана си, моля. Не пушете по време на излитането. Ако се нуждаете от нещо, не се притеснявайте и ме повикайте.

Бялата усмивка му помогна да закопчее колана си, а после изчезна в пилотската кабина. Огледа се: в самолета беше сам. Притисна здраво към краката си куфарчето с документите.

Кабината представляваше широк, богато мебелиран салон, в който бяха създадени всички удобства за пътниците. Там, в дъното, имаше огромен баршкаф. Прекара език по пресъхналите си устни. Господи, как се нуждаеше от някакъв силен алкохол. Ще поиска от стюардесата, щом се издигнат във въздуха.

По усиливащия се шум на реакторите разбра, че бяха готови за излитане. Сивата мъгла започна да се плъзга назад, от другата страна на илюминатора. После изведнъж Алварес усети някакво разтърсване, внезапен тласък отдолу, както при изкачване в свръхбърз асансьор. „Но не е и като при обикновените полети — каза си той, — а нещо много по-силно.“ Изкачваха се нагоре. Машината се движеше почти вертикално и Алварес почувствува необяснимо гадене. През илюминатора не можеше да види нищо, само вихрушки с неясни форми. После машината потъна в памукообразен сивкав слой. Ситни капчици започнаха да се стичат от външната страна на двойното стъкло, като че ли бягаха уплашени. Забеляза, че памукообразната пелена, която сякаш бе обвила машината, ставаше все по-бяла, докато накрая заприлича на хигроскопичен памук. Стисна по-силно куфарчето.

Тогава изведнъж слънцето избухна около него.

— Господин Балиер, господин Алварес пристигна. Чака ви в заседателната зала.

Аугусто Балиер се отдръпна леко от парапета и погледна ръчния си комуникатор. Движението бе едновременно инстинктивно и ненужно: секретарят му се намирал пет етажа по-долу. Включи радиотелефона на трето положение.

— Добре, Пен. Нека почака един момент. Идвам веднага.

Облегна се отново на парапета и погледна надолу, към морето от облаци, които плуваха на повече от хиляда метра. Не се виждаше

абсолютно нищо. Превключи радиотелефона на първо положение.

— Кати, Оливър, трябва да се прибирам. Качете се сами.

Чу се прашене, после едно изщракване на личната му вълна. Писклив глас изтананика:

— Добре, татко, не се притеснявай. Идваме веднага. Само да се гмурнем още веднъж.

Поклати глава едновременно с укор и снизхождание. Не изчака двете черни точки да изплуват, там долу, в далечината, като две мухи в безкрайността. Обърна се и се отправи към асансьорните кабинни. Натисна бутона за своя кабинет.

Пет етажа по-долу, в заседателната зала, стисна влажната, мека ръка на своя подчинен. Белезникавият цвят на лицето на Алварес, присъщ на всички, които живеят под облаците, контрастираше ярко със силния загар на ръцете и лицето на Балиер. Без да поздрави, Балиер премина направо към основния въпрос.

— Носите ли отчета?

Алварес извади дебело досие от куфарчето с документите и му го подаде.

— Тук е всичко, господин Балиер. Отчетите, статистиките, допълнителните документи и крайният резултат.

Балиер прелисти набързо страниците. Към края се спря. Едно заглавие гласеше: Кратък преглед на положението. Прочете го подробно. Прескочи една не много изискана дума.

— Всичко това е абсурдно — рече той. — Дават ли си сметки за какво настояват? Все едно да спреш прогреса.

— Казаха, че мислят да отстояват твърдо позицията си, господин Балиер. Ще прибегнат до помощта на правителството, ако се наложи.

Балиер удари силно с юмрук по заседателната маса.

— Настояват! — изкрещя той. — Кой настоява? Четирима глупави паникьори, все едни и същи! Като се позовават на вечните лицемерни принципи на дядовците си! Че ако екологичното равновесие, че ако унищожаването на околната среда...! Ясно е, че нито един технологичен напредък не се постига без отстъпки, но вече се вземат всички мерки! И стигнахме до момента, в който е необходимо да се действа решително, а истиолът е единственият изход. Или навярно имат някоя по-добра идея? Защо не предложат

друго разрешение, вместо да саботират опитите ни; та ние сме загрижени единствено за благополучието на човечеството.

Алварес махна обезсърчено с ръка.

— Те са хора на крайностите, господин Балиер. Казват, че са готови да стигнат, докъдето е необходимо. Точно в този момент подготвят манифест...

— Манифест — изсумтя Балиер. Премисли думите му, като клатеше огорчено глава. Претегли на ръка досието, сякаш преценяваше значението му. Остави го на заседателната маса.

Изведнъж като че ли промени мнението си. Изразът на лицето му се смекчи.

— Добре, господин Алварес — каза той. — Виждам, че отлично сте се справили със задачата, която ви бе възложена, но на Съвета е нужно да се запознае основно с това досие. И щом сте вече тук, мисля, че докато ние анализираме проблема, за вас ще е най-добре да се насладите на всички удоволствия, които предлага платформата. Когато вземем решение, ще ви уведомя. Дотогава моят секретар ще се погрижи за вас: кажете да ви настани в хубаво жилище и да ви открие банкова сметка. И не се безпокойте за нищо: имате открит кредит. Сега ме оставете сам, ако обичате.

Платформата. Сто квадратни километра площ, която плаваше високо над Земята, въздушен остров, приютил половин милион души. Град — още един сред безбройните градове, увиснали във въздуха, над облаците, там, където миазмите на една покварена индустриална цивилизация все още не бяха успели да замърсят изцяло въздуха. Над целия свят стотици платформи се изкачваха или слизаха в зависимост от метеорологичните сведения; издигаха се на дванадесет километра или се спускаха на хиляда и петстотин метра според обстоятелствата, плаваха в безтегловност, поддържайки край себе си винаги подходящо атмосферно налягане благодарение на мощните си силови полета, и се наслаждаваха на постоянно слънце и на вечно чист въздух.

— Градове за богатите — казваха хората отдолу. — Мръсни градове за богатите — но в гласа им прозираше вечната завист на осъдените да живеят закрепостени на замърсената повърхност на Земята.

Обаче сега Алварес си даваше сметка, че всъщност не всичко е толкова просто. Разхождаше се бавно по широките сенчести булеварди на платформата; обикаляше градините с фонтани, срещаше любопитните погледи на хората и виждаше как в тях се отразява бледото му лице, прекалено хлътналите му гърди, потъмнелите му очи и хилавите мускули — пълна противоположност на свежестта, жизнеността и красотата на телата и лицата, които минаваха покрай него и които бяха дразнещо различни. Разбираше, че в душата му бе рухнала една стара мечта, копнежът на хората, които живееха под облаците — копнеж глупав и недостижим: да успееш да се добереш един ден до платформите, да наемеш или да купиш апартамент на някоя от тях, с всичките свърхразходи, които изискваше това; жизненото равнище, данъците, транспорта, поддръжката... Копнежът да достигнеш по-високо обществено положение, да преуспееш и да кажеш, че си нещо повече... неосъществената и неосъществима мечта на милиони човешки същества, които работеха сред праха и миазмите. Даваше си сметка, че тази мечта не може да се сбъдне, защото ако живееше на платформата, не би бил такъв — с хлътнали гърди, угаснал поглед и чувство за малоценност. Красива лудост бе да си мисли, че може да преуспее в живота и да ръководи работата си от една платформа с комуникатори, свързващи го пряко с кое да е място и с хората, които ще се трудят долу чрез него и за него, вършейки мръсната и неприятна работа, както самият той я бе вършил и продължаваше да я върши за Балиер.

Спря срещу огромна сграда, която се извисяваше като стрела към небето, а на частната писта за приземяване върху покрива ѝ една машина, малка наглед в далечината, кацаше в този момент и бе спряна от мощните магнитни връзки. Чувствуваше се изхабен, разбираше, че е само жалка пионка в огромната организация на Химическите заводи „Балиер“, чийто собственик можеше да си позволи лукса да притежава цяла сграда в периферията на платформата, едно от тези здания с открит изглед към бездната от облаци и със собствен трамплин за гмуркане. И за миг си припомни напразното въодушевление, което го бе обзело, като получи задачата да изготви отчет и да напише „Досие, определящо отношението на света към истиола“. Самият Балиер му беше наредил да занесе лично отчета на платформата, а той се беше почувствувал горд и важен, защото за първи път в живота си щеше да

се качи на едно от митичните петна, които плаваха невидими над облаците. Щеше да предизвика завистта на всички свои другари и приятели, мнозина от които знаеха, че ще умрат, без да имат възможността да видят тези чудеса, освен на кино или по телевизията. Осъзнаваше, че е бил окаян и глупав наивник, и сега, докато се разхождаше из улиците и парковете на красивия изкуствен град, луксозния град, достъпен единствено за богатите, се чувствуваше неудобно, като аутсайдер. Разбираше, че да си тук, не означава нищо друго, освен още една причина да се чувствуваш отритнат от това общество.

— Здравейте — чу някакъв глас зад гърба си.

Толкова се изненада, че за момент се вцепени. После се обърна. Пред него се усмихваше една девойка. Очите ѝ бяха сини, тенът бронзов, косата — светлоруса. Беше осъдително красива и макар лицето ѝ смътно да му напомняше нещо, той знаеше, че в кръга на своите познати никога не бе срещал момиче като нея. На лицето му се изписа усмивка — плаха, несигурна, и веднага си даде сметка, че това бе най-глупавото, което можеше да направи. Не успя да каже нищо.

— Не ме ли помните? — продължи тя. — Да, възможно е да не сте ме забелязали. Излизахте от кабинета на баща ми, когато пристигнахме, Оливър и аз. За малко да се сблъскаме, а вие се извинихте по много забавен начин — засмя се заразително тя, като си припомняше случая.

Алварес се изчерви. Разбира се, че си спомняше: на излизане от заседателната зала, все още объркан от ситуацията и от думите на Аугусто Балиер, се сблъска с истинската красота в прилепнал червен гащеризон и каска в ръка.

— Качвахме се, за да се гмуркаме, знаете ли? — каза момичето. — Оливър и аз. Татко ни бе казал, че има посещение отдолу... тоест — побърза да уточни то — една свързка с европейския завод, която му носи нещо много важно. — Погледна го и леко му намигна. — Наистина ли беше толкова важно, господин...?

Въпросът увисна във въздуха, като че ли момичето чакаше да го довърши той, казвайки името си. Алварес се поколеба. Не знаеше до каква степен дъщерята на Балиер бе в течение на делата на компанията и си помисли, че може да допусне сериозна грешка, ако бъде

недискретен. Тя сякаш отгатна колебанието му и се засмя още по-силно.

— Добре де, няма значение, не ми го казвайте. Ще си представим, че става въпрос за държавна тайна. Мислите ли да останете дълго на платформата?

За цял живот, би искал да каже Алварес. Но не знаеше колко време може да прекара тук, не зависеше от него. Балиер му бе наредил да се качи и Балиер щеше да определи кога да слезе отново.

— Не зная — произнесе той. — Няколко дена, предполагам. Докато баща ви... — в думите му прозвуча леко самодоволство. — Докато разрешим проблема, който ме доведе тук.

— Какъв проблем? — Тя си даде сметка, че пак настоява за същото, и отново се засмя. Махна с ръка. — О, все едно, забравете това. Не искам да зная нищо за служебните работи на татко, а и той не обича много да ни разказва за тях. Аз разбирам защо е така, макар че Оливър се дразни страшно. Оливър никога няма да заприлича по характер на татко.

— Оливър ли? — Алварес си даде сметка, че въпросът му прозвуча нахално, но вече го бе задал. Изведнъж се почувствува смешен, задето бе любопитствувал.

— Да, съпругът ми — уточни тя. — Не си ли го спомняте? Беше с мен, когато почти се сблъскахме... когато се срещнахме за пръв път. Отговаря за счетоводната дейност на компанията. Затова се ядосва, когато татко не иска да му разкаже в подробности за някоя операция, за която отговаря той самият. Казва, че не е етично и че освен това сам човек не може да ръководи предприятие като компанията „Балиер“, без да се доверява на никого, понеже един ден, когато вече няма да го има... — засмя се тя не на място. — Какъв абсурд, нали? Но Оливър е такъв, абсурден. Баща ми е само на петдесет и шест години, а пък е и здрав като канара.

Изведнъж Алварес се почувствува неловко. Не знаеше какво очаква и дали изобщо очаква нещо, но когато тя му заговори така приятелски, за миг се бе почувствувал малко по-близо до този свят, който дотогава му бе изглеждал враждебен. Не знаеше дали момичето го беше заприказвало от обикновен и нищо не значещ шовинизъм, който у жителите на платформите се проявяваше при завързването на запознанства с представители на света долу, но и това не го засягаше:

беше само връзка, приближаване до онази вселена, тъй жадувана и тъй далечна. А сега, като му говореше за съпруга си, тя отново се беше отдалечила и бариерата отново се бе спуснала. Дълбоко в съзнанието му обаче едно гласче му шепнеше, че във всеки случай за елита на платформите бракът не означава абсолютно нищо, само една социална условност, и въпреки това той отново се почувствува потопен в деликатното си положение на човек от по-ниско съсловие. Комплексът му за малоценност го завладя главозамайващо.

— И тъй, аз... — осмели се да каже той.

Но девойката като че ли нямаше намерение да му даде възможност да вземе инициативата.

— Слушайте — прекъсна го тя властно. — Вие ще поостанете тук, нали? Имате ли конкретен план? Срещнали ли сте някое момиче? Имате ли приятели?

Той поклати отрицателно глава.

— Чудесно, тогава сама се провъзгласявам за ваш екскурзовод и ангел-хранител. Ще ви покажа платформата. После ще отидем да се гмуркаме, а след това ще посетим местата за развлечение. Харесва ли ви програмата?

Алварес преглътна мъчително. Беше смаян.

— А... съпругът ви? — Осъзна, че въпросът му е не само неуместен, но и глупав, защото издава по-ниското му положение в обществото, но не можа да се сдържи.

— А, Оливър! — Тя неопределено махна с ръка, с което даваше да се разбере, че това няма ни най-малко значение. — В момента е с татко и обсъждат ония важни проблеми, които вие му донесохте от Земята. Чувствувам се толкова самотна и изоставена, както и вие, така че защо да не споделим самотата. Предупреждавам ви, че съм изключително опитна екскурзоводка.

Тя увисна на ръката му и го дръпна неудържимо към себе си.

Настроението на Аугусто Балиер се развали и през дългата безсънна нощ се влошаваше все повече. След като внимателно прочете доклада, написан от Алварес, Балиер успя да погледне реалистично на въпросите, които трябваше да разреши, и на цялата объркана проблематика, свързана с тях. Този път работата беше сериозна. Не

ставаше въпрос, както се беше случвало вече много пъти, да запуши устата на трима-четирима екзалтирани представители на пресата, които бяха започнали глупава сензационна кампания срещу някои от неговите производства. Налагаше се да се противопостави на цяла международна организация с широка популярност, на Комитета за защита на планетата, който се беше обявил категорично против най-амбициозния, най-скъпия и най-доходния проект на компанията „Балиер“ — производството и пласмента на истиола — „първото действително *евтино* гориво“, „истинското разрешение на всички енергийни кризи“, „горивото, чиито резерви няма да се изчерпят *никога*“, както гласеше рекламата, изготвена от Балиер... Ставаше дума за синтетичен продукт, получен по химически път от групи макромолекули. Този продукт според резултатите от анализите, които побърза да разтръби Комитетът за защита на планетата, създаваше в процеса на синтезиране неусвоими отпадъци от триста до четиристотин процента повече в сравнение с полученото количество продукция... Някакви твърди отпадъци от рода на шлаката, които нямаха ни най-малко приложение и чието отстраняване изглеждаше, по мнение на самите специалисти от компанията „Балиер“, по-скоро проблематично... меко казано.

Комитетът за защита на планетата бе заплашил да направи политически въпрос и да издействува от всички правителства в света категорична забрана на продукта, ако не се гарантира пълно унищожаване на отпадъците... което дори и да бе възможно, се оказваше страшно разхищение. Разбира се, да се накарат правителствата (много от тях участваха непряко в сделките на многонационалната компания) публично да обявят категорична забрана на продукта, пък било само и принципно вето върху пласмента му, беше до голяма степен спорно, но щетите, които можеше да понесе в този случай компанията, бяха големи. А вече бяха похарчени повече от сто милиона долара за проучването и подготовката на производството на продукта и за построяването на първите заводи за синтез.

Позоваваха се на екологията. Екологичното равновесие на планетата, твърде нарушено само по себе си, отново бе в опасност. „Сякаш някога наистина е съществувало такова *равновесие*“, измърмори Балиер.

В единадесет часа сутринта, когато влезе в заседателната зала, двадесет и шестимата членове на Дирекционния съвет се бяха вече събрали и разговаряха. Възцари се пълна тишина. Балиер огледа присъстващите и забеляза, че пред всеки лежи копие от доклада. Беше наредил да го размножат набързо още в ранните часове на деня. Поне теоретически бяха в течение на проблема. Седна.

— И така — каза той — вече сте се запознали с положението. Или поне би трябвало да сте се запознали. Така че няма да се спирам на подробностите. Имаме два изхода. Да зарежем производството на истиол, да загубим сто милиона, да изпуснем възможността компанията да получи неவிжданo досега разширение и същевременно да лишим света от един контролируем източник на енергия, обикновен и евтин. Или да продължим, като посрещнем всички последствия.

През залата премина вълна от шепот. Един от съветниците вдигна ръка, в която държеше химикал:

— Смятам, че първият изход не бива дори да се споменава. Мисията на едно търговско предприятие е да произвежда, независимо от всички трудности, които могат да възникнат.

— Подкрепям Орви — каза друг съветник. — И вярвам, че всички мислим така. Но какви са последствията, с които ще се сблъскаме, ако продължим напред.

Балиер се отпусна на стола си.

— Знаех, че мога да разчитам на всички вас — той изрази общото съгласие седнал. — Именно това ще трябва да обсъдим сега.

Алварес бе удивен от пищното великолепие на платформата. Тази сутрин, когато започна да се разхожда напосоки сам, успя да види само едно странно чудовищно струпване на блокове, куполи, улици, които приличаха на ровове, градини и хора, които се движеха напред-назад по плъзгащите се тротоари. Невероятен хаос, който го караше да се чувства ужасно чужд.

После Кати му показа, че във всичко съществува ред. Платформите бяха сами за себе си самостоятелни единици. Основата им, дебела двеста метра, представляваше основите на града, неговите складове и недра. Във вътрешността им хаотично бяха струпани тръби, котли, контролни уреди... Високото, цилиндрично здание, което се

издигаше в геометричния център на целия град, беше оста на платформата и поддържаше равновесието ѝ. Във вътрешността му се помещаваха енергийните системи, контролните уреди за поддръжка на екраните за регулиране на атмосферното налягане, а в най-високата му част се намираше главната система за контрол на града. Навсякъде около него в естествена хармония, в съвършено равновесие се намираха обитаваните зони. Всичко беше изрядно чисто и хигиенично, впрочем така както хората бяха пожелали. На платформите нямаше смет; всеки ден един огромен товарен стратореактор минаваше да прибере битовите отпадъци и след като ги стриваше на прах, ги изхвърляше в една от морските бездни на планетата.

— Ние сме чисти — каза Кати. — Не сме като вас отдолу, дето замърсявате постоянно всичко — и отново се засмя; чувствуваше се горда, че живее в такъв свят, и усещаше непреодолимо желание да предаде, да сподели тази гордост с някого, който би се удивил пред него.

Алварес беше идеалният слушател; задаваше учудено въпроси, възклищаваше, въодушевяваше се като дете. Заведе го до контролната кула и от най-високата ѝ остъклена част, предназначена за наблюдение, той се полюбува на панорамната гледка на цялата платформа. Беше необикновено и величествено. Показа му мястото на периферния блок, в който живееха те. „С частен трамплин за гмуркане от същата страна“ — настойчиво повтаряше тя. С Оливър се бяха настанили в една пететажна сграда, а до нея се издигаше друга, която обитаваха родителите ѝ, после още две — с канцеларии за управленческия персонал на компанията, а последната бе предназначена за приеми и за почетните гости. На Алварес дори не му мина през ума, че бе отседнал в хотел близо до кулата за централно управление и контрол. Беше логично да е така. Гледаше Кати, слушаше нейните шумни обяснения и тя му изглеждаше все по-чаровна.

— Нека бъдем искрени както пред самите себе си, така и пред другите — каза Балиер, като гледаше втренчено присъстващите. — В продължение на десетилетия светът само говори за неизбежното изчерпване на естествените енергийни източници. Първо бяха въглищата, после петролът, после пак въглищата. Водноелектрическата

енергия стигна до предполагаемата точка на задоволяване на нуждите от енергия. Наложил се да се откажем от традиционната термоелектрическа енергия поради изчерпването на горивата ѝ, а атомната създаваше ред допълнителни проблеми, най-незначителният от които бе скъпото оборудване. И ето че ние успяхме да предложим на света едно сполучливо разрешение, евтино и практически вечно: истиола. Безвреден продукт, който, без да създава и най-малка опасност от замърсяване, трябва само да бъде въведен в конвертор, за да достави огромни количества електрическа енергия. Светът можа да проучи цифрите: стойността на един конвертор е смешно малка, един цветен телевизор струва повече. Енергията, която доставя истиолът, се оказва за дадена мощност една трета от стойността на традиционната енергия и всеки може да се снабди с нея според нуждите си. По този начин се премахват мрежите за разпространение, проблемите във връзка с лимитите на мощността... всички неудобства на обикновената електрическа енергия. Можем само да се възхищаваме от предимствата на истиола.

— По дяволите цялата тази реторика — изръмжа някакъв дебел мъж, който дъвчеше нервно пура. — Балиер, всички знаем каква е същността на въпроса. Нека не се самозалъгваме. Обвиняват ни, че в процеса на синтезиране истиолът произвежда четири пъти повече отпадъци от своя обем, макар после полученият продукт да се изразходва напълно, като се превръща в енергия. Нападат ни, защото тези отпадъци не могат да се усвоят по никакъв начин; не се разпадат, не могат да се изгорят, нито да се превърнат в нещо полезно. Нека не си затваряме очите: това е нашият проблем. Въпросът, който поставя и Комитетът за защита на планетата.

Един висок, слаб мъж, с бледо, изпито лице се изкашля. После каза с пресипнал глас:

— Всички знаем, че това е вярно.

— Много добре, но какво искате да направим — изръмжа Балиер. — Разбира се, на път сме да създадем цяла серия вторични процеси, които да премахнат отпадъците още в процеса на синтезиране на продукта... Проблемът очевидно има някакво разрешение. Но каква ще бъде реалната печалба от това. Всички вие сте прочели в досието, което ви бе предоставено, информация за различните предложения за унищожаване на отпадъците. Съществуват

три възможни процеса с три различни степени на унищожаване. Най-евтиният от трите оскъпява истиола почти двеста процента и неговата ефективност е повече от спорна. Най-скъпият увеличава цената му приблизително с петстотин процента и никой не е в състояние да гарантира пълната му ефективност. Вижте, атомната енергия също би могла да бъде евтина, ако не поставяше неразрешимия проблем за мерките за сигурност и унищожаването на отпадъците. Истиолът притежава едно голямо предимство пред атомната енергия: отпадъците могат да се окажат голямо бремене, но в замяна никога няма да са опасни.

— Веднага не — обади се слабият мъж. — Но след време?

Настъпи продължително мълчание. Всички се спогледаха нерешително, в очакване някой да каже нещо, да даде изведнъж вълшебното разрешение. Накрая един мъж, унил на вид, изръмжа:

— Балиер, действувате като глупаци. Не вярвам да си ни събрал тук, за да оплакваш заедно с нас глупостта на масите и злата ни участ. Все нещо ти е хрумнало в голямата кръгла глава, нали? И тъй, изплюй камъчето и да не губим повече време. Всички знаем много добре за какво ни дърпат.

Балиер въздъхна дълбоко.

— Добре, Хецел. Както винаги слагаш пръст в раната с присъщата ти деликатност, така че да преминем към същността на нещата. Накратко и без заобикалки, нашата алтернатива в положението може да се обобщи така: ако въпреки всичко решим да продължаваме напред и да пуснем истиола на пазара, с което, смятам, всички сме съгласни, можем да тръгнем по два пътя. Искам да вземем тук окончателно решение кой от двата ще изберем. Единият е да приемем изискванията на Комитета за защита на планетата.

— Комитетът за защита на планетата иска истиолът да бъде обявен за отровен продукт и дори да не се започва производството му — отбеляза дебелият мъж.

Балиер отхвърли забележката, като енергично махна с ръка.

— Решихме, че няма да говорим за това — каза той. — Никой не забеляза, че в нито един момент не пристъпихме към гласуване. Един от пътищата, повтарям, е да приемем изискванията на Комитета за защита на планетата и да подложим производствения процес на истиола на ефективна вторична система за пречистване и унищожаване

на отпадъците. Както всички знаете вече от досието, което имахте възможност да прочетете, това ще оскъпи нашия продукт от двеста до петстотин процента и ще премахне с магическа пръчка конкурентноспособността ни. Досега работихме експериментално с истиола, докато подготвихме кампанията за пускането му на пазара. Хвърлихме всички сили за развитието на основната характеристика на продукта: истиолът, освен че е чист, е много евтин източник на енергия, най-евтиният на пазара. Всички вие знаете много добре какво ще се случи, ако кажем сега, че цената на нашия евтин продукт трябва да се увеличи пет пъти. Разумно ли е да поемаме такъв риск?

— Добре, може да поставим въпроса пред масовия потребител — каза младият мъж, който присъствуваше тук единствено заради брака си с дъщерята на собственика на осемдесет и седем процента от акциите на компанията.

Балиер погледна намръщено зет си.

— Хората са прекалено емоционални — изръмжа той. — Не може да се преговаря с тях, ако в същото време група сантиментални глупаци им надуват главите с приказки за смъртта на птиците и растенията, за изчезването на рибите от морето, за производството на все по-големи планини от боклуци, за едно предполагаемо бъдеще на опустошение и смрад.

— Мисля, че именно тази характерна черта — емоционалността на хората, може да бъде нашето разрешение — обади се друг млад мъж с рядка права коса, чиито очи блестяха зад дебели стъкла в кръгла метална рамка. Балиер леко се усмихна. Гордееше се с началника на отдел „Развойна дейност“ и отдавна чакаше той да се намеси. Всъщност се беше погрижил да насочи постепенно разговора нататък, за да му даде възможност да каже онова, което очакваше да чуе.

— Да, Бил — насърчи го той. — Изглежда, имате някаква идея.

Младежът измърмори:

— Да, господин Балиер, може би не е точно идея, но... И тъй — той замълча за миг — смятам... Смятам, че подходдаме към въпроса погрешно. По-точно казано — побърза да добави, — тръгваме от погрешна точка, като приемаме тяхното виждане, когато в действителност точно те грешат. Добре — засмя се леко, — вие знаете много добре кои са те. Искам да кажа, че ни обвиняват за създаването на продукт, който с течение на годините може да доведе до

недопустимо замърсяване на света — засмя се отново. — Претендират, че не знаят, че и без истиола светът е вече прекалено замърсен. Точно така се случва винаги: никога не се действа навреме, нещата се провалят и неизбежно идва момент, когато се появява някоя изкупителна жертва, на чийто гръб се стоварват нападките за всички допуснати грешки. Мисля, че нашият погрешен подход се състои именно в това; обръщаме им прекалено голямо внимание, когато в действителност би трябвало да ги контраатакуваме енергично и да разобличим всичките им машинации.

— Но основният факт продължава да съществува — възрази слабият мъж с бледото лице. — Статистиките не лъжат: производството на истиол е в състояние да достави енергия само на една трета от населението по света, а ще произведе такова количество отпадъци, че за три години може да унищожи живота във всички води на планетата.

Мъжът се усмихна леко и убедително и небрежно нагласи очилата на носа си.

— И така, мисля, че това е само паника — каза меко той. — И сега водите в целия свят са толкова замърсени, че дори да не произведем нито един милиграм истиол, едва ли ще просъществуват повече от три години — широка усмивка откри зъбите му. — Мисля, че няма да ни струва кой знае колко, ако издирим статистики, които да докажат и това.

— Отдалечаваме се от проблема, който ни събра тук — отбеляза един от първите акционери в компанията, чието главно качество беше да не говори почти никога на съветите.

— О, не, не, не вярвам — каза началникът на отдел „Развойна дейност“. Имаше навика да употребява често думата „вярвам“, произнасяше я с патос, който не звучеше особено убедително. — По-скоро вярвам в обратното, все повече се приближаваме до него. Ще видите, че каквото и да предложим, ще се приеме, ако се окаже убедително. Единственото, което е необходимо, е да набележим широка кампания за проучване и спечелване на подкрепа. Именно това е направил Комитетът за защита на планетата, като ни е използвал за примамка. Но неговите доводи са реакционни и лесно могат да се оспорят. Не може да се спре процесът само като се набляга на отрицателните му страни. Винаги е имало такива, които в ужас са се

хващали за главата: „страшните скорости на първите железници ще убият всички пътници“. Съгласен съм, съгласен съм, трябва да приемем, че всяка нова стъпка напред се заплаща. Но винаги е било така и това няма да ни спре никога. Защо? Защото предимствата, които ни предлага прогресът, винаги са по-големи от цената, която трябва да се плати за тях. И все още е така. Много глупаво ще е, ако не се възползуваме.

Той замълча. Присъстващите се спогледаха мълчаливо. Макар че всички мислеха така, начинът, по който мъжът разглеждаше положението, заслужаваше вниманието им.

— Продължавайте, Бил — каза Балиер, вътрешно удовлетворен. — Вярвам, че имате нещо наум. Нали така? Споделете го.

— Точно така, господине — усмихна се Бил, забравяйки за първи път думата „вярвам“. — Ще видите, всички ние сме единомдушни, че щом се появи на пазара, нашият продукт ще се радва на голямо търсене. Той притежава многобройни качества: икономичен е, сигурен е, неговата употреба е лесна, оказва се удобен, има голяма мощност... и най-вече се пуска на пазара в чист вид. А това никой не може да ни оспори.

— Но процесът на производството му?... — каза бледият мъж.

— О, моля ви, да не бъдем пуристи! Процесът на производството на един продукт е нещо, което винаги остава при затворени врати. Ние предлагаме на хората нещо готово. Потребителят не познава почти никога процесите, които водят до получаването на стоката, която купува. Питаме господина, който пали цигарата си с газова запалка, какъв дълъг процес е довел до събирането на тази толкова чиста и удобна газ в запалката. Ако го направим, деветдесет и девет процента от хората няма да могат да отговорят, а и това ни най-малко не ги засяга. Тогава защо да се тревожим.

— Искате да скрием съзнателно от хората цялата отрицателна страна на проблема? — попита дебелият мъж.

— О, съвсем не! Вярвам, че разбирате какво искам да кажа. Нали, господин Балиер? — Той потърси подкрепата на председателя, който кимна енергично с глава. — Не искам да крия нищо, просто трябва да продължим играта с тях. Да не се защитаваме, да нападаме. Имаме работа с група идеалисти реакционери, които се опитват да спрат прогреса, позовавайки се на някои отрицателни страни на същия

този прогрес. Да ги атакуваме, като покажем ясно позицията им на реакционери, и да наблегнем на положителните страни на проблема. Светът се движи от мнозинството, а Комитетът за защита на планетата е едно кресливо малцинство. Лесно можем да им затворим устата, ще ги доведем на наша територия, вместо ние да ходим при тях. Истиолът ще бъде *необходим* продукт, ако хората го търсят, искат, *настояват* за него. Да накараме хората да застанат на наша страна! Какво ще направят тогава онези... онези...

— Всичко това е много хубаво — измърмори дебелият мъж, — но как ще ги накараме да млъкнат?

— Много просто: *ще убедим* потребителите, че истиолът е абсолютно необходим. Ще им втълпим, че новият продукт е *безкрайно* *нужен* сега, когато в света енергийните резерви са изчерпани, и че неговите *вероятни* отрицателни страни са доста по-маловажни, отколкото сигурните му качества.

— А как...? — започна Оливър и млъкна, като си даде сметка, че беше нарушил добрия тон.

— Много просто — каза младият мъж, сякаш отгатна целия му въпрос. — Като използваме умело рекламата. Един продукт от величината на истиола дава възможност да се организира рекламна кампания от голям мащаб, да кажем... един милиард долара. Печалбите ще покрият разходите по кампанията за по-малко от година и не вярвам да се нуждаем от повече пари, за да убедим цялата планета. Не мислите ли, господа, че това разрешение може да се окаже най-лесно осъществимо и най-задоволително за нашия проблем?

Алварес вдигна догоре ципа на стегнатия гащеризон и пое каската от ръцете на мъжа, който му я подаде. Трепереше леко, но това се дължеше на възбудата. Гледаше с крайчеца на очите си Кати, стройното ѝ тяло, силно пристегнато от еластичния термопласт, лицето ѝ, което, оброчено от русите ѝ коси, изглеждаше още по-мургаво. Изпитваше непреодолимо желание: не към нея, а към всичко, което тя представляваше: стройната ѝ фигура, сините ѝ очи, загорялото ѝ лице, усмивката ѝ, спокойното ѝ щастие. Тя олицетворяваше един свят, един начин на живот, едно желание, които там долу на Земята бяха известни само като израза: отвъд облаците.

Цел, за която мечтаеха, копнеж, достижим само за неколцина избраници, макар и всички да бленуваха за това през целия си изтъкан от несполуки живот.

Подпомогнат от мъжа, Алварес вкара каската в предназначенията за целта халка. Той също винаги бе мечтал да бъде един от тези избраници.

— Никога ли не сте се гмуркали? — попита Кати, но веднага си даде сметка колко глупав беше въпросът ѝ и се засмя. — Не, разбира се, че не сте. Много е вълнуващо. Ще видите. Елате, подайте ми ръка.

Застанаха на трамплина и тя го хвана здраво за дясната ръка. Сякаш го разтърси електрически ток с нарастваща сила. „Аз съм глупак, помисли си той, че оставям да ме водят необуздени чувства.“ Тя регулира внимателно притока на въздух в своя костюм и му даде знак да включи радиостанцията и да направи същото.

— Когато скочим, ще усетите разтърсване при пресичането на силовото поле, което поддържа атмосферното налягане в града. Ще забележите, че костюмът ви ще се поиздуе, а може и ушите ви да писнат. Не се плашете. Контролните уреди на костюма ви ще се настроят автоматично към новите условия.

С непохватна, несигурна ръка Алварес извърши нервно всичко, което му показва Кати. Питаше се дали постоянният ѝ смях беше особеност на характера ѝ, или тя просто непрекъснато му се присмиваше. Но смехът ѝ беше заразителен. Ръката, която бе хванала неговата, го стисна.

— Сега — засмя се жената. — Да скачаме!

Усети придърпването и пред бездната, която се разтваряше под краката му, го обля вълна от непреодолим ужас. Не скочи, а беше повлечен в празното пространство. Падна, без да е в състояние да контролира движенията си. Като пресичаха силовото поле на града, стомахът му внезапно се сви, ушите му писнаха и той си пое дълбоко въздух.

След няколко секунди вече можеше отново да контролира действията си. Тогава забеляза, че не пада, а плува във въздуха... или поне така му се струваше. Даде си сметка, че ръката на Кати не го държи вече, и се огледа ужасен. Висеше като в безтегловност във въздуха и леко се въртеше, отклонявайки се надясно, инстинктивно разтвори ръце и крака. А Кати, къде е Кати? Самотата го потисна за

миг. После я видя наблизно, на около два метра разстояние да плува като него и както винаги да се усмихва. Тя сви малко тялото си и се приближи до него с учудваща лекота. Показа му какво трябва да направи, за да престане да се върти. Той изпълни указанията ѝ и при третия опит градът застана неподвижен над главата му. Тогава разбра, че наистина падаха, докато платформата сякаш се отдалечаваше над тях.

— Гравитационните регулатори контролират силата на падане и автоматично действат върху нея — осведоми го тя по малкия личен предавател на костюма си. — Но все още падаме бързо, в противен случай щяхме да се забавим много при слизането. Когато ви дам знак, натиснете ръчния бутон, за да прекратите падането и да спрете. Спомнете си какво ви казах на трамплина.

Алварес кимна утвърдително, макар, че всичко, което му беше казала за „гмуркането“ бе като мъгла. Преглътна мъчително.

— Д... да — изрече сподавено, защото си помисли, че тя може би не бе видяла кимването му.

Погледна надолу, от хоризонт до хоризонт се простираше огромно море от замръзнали облаци, които неспирно се движеха. Сякаш той плаваше около тях, и сред неподвижността наоколо и те изглеждаха неподвижни. Но като ги гледаше втренчено, разбра, че облациите наистина се движат, като напредват и се отклоняват бавно. Кати и Алварес падаха плавно и той усети, че отново беше започнал да се върти. Опита се да противодейства на движението, както му бе показала Кати, но този път само усили въртенето. Припомни си кадрите от филми, които беше виждал по телевизията — хора, които, докато падаха, изпълняваха в пълен синхрон балетни движения и се прокле, че е толкова тромав. Помъчи се да запази спокойствие и да не се нервира.

Накрая успя да овладее отново движенията си.

— Харесва ли ви? — попита Кати.

Кимна утвърдително и преглътна. После си помисли, че тя сигурно не беше видяла кимването му.

— Прекрасно е... — прошепна той.

И почувства отново нестихващата завист, която гризеше сърцето му от онзи първи, далечен миг, когато беше на осем години и когато учителят обясни на всички ученици от класа какво представляват

платформите. Тогава за първи път осъзна напълно, че на света има човешки същества, по-щастливи от другите, има облагодетелствани класи и че правата, придобити по рождение за едни, бяха недостъпни за други, които се бяха родили без късмет.

— Платформите — беше казал учителят, повтаряйки за кой ли път урока си — са само още една крачка в логичната еволюция на класовото разделение на обществото. Те са нещо не само необходимо, но и неизбежно.

— Но не е справедливо — възрази един от учениците. — Именно от тях сме наследили този мръсен свят, в който живеем, и те нямат право да го напускат сега.

— О, да, имат това право, винаги са го имали — беше се засмял учителят и този смях бе наранил до смърт Алварес. — Що се отнася до удобствата и сигурността, богатите и силните са били винаги много по-напред от бедните. Първо построили замъци, затворили се в тях със своите близки и оставили отвън онеправданите. После, когато започнали да се раждат големите градове, те запазили за себе си красивите квартали, в които не допусkali хора извън тяхната класа и положение. Когато градовете започнали да се превръщат в мегаполиси и да стават свръхнаселени, те първи се върнали на село, като избягали от заобикалящата ги среда, която вече не ги удовлетворявала. Ние бяхме от другите, с по-малко късмет, и сме вървели винаги след тях, преследвайки ги, търсейки за нас същото, което те бяха постигнали. Накрая те винаги са ни го оставяли, защото са намирали нещо по-добро. И когато простолюдието започна масово да се връща в селата, те му позволиха защото бяха намерили ново място за живот, единствено за хората от тяхната класа: бяха построили платформите.

— Впрочем ние също ще отидем там — беше извикал той предизвикателно. — Имаме право да отидем!

— Разбира се, момче, никой не ти го оспорва! Ще отидем, тъй както имахме право да влезем в замъците и оградените имения и да ги превърнем в градове, а после да преследваме богатите в селата и да вървим винаги след тях по пътя, който те си бяха проправили. Но тогава те ще са изкачили ново стъпало и ако ни оставят платформите, то ще е, защото са намерили нещо по-добро... защото мястото, където живеят сега, вече няма да ги удовлетворява. Знаеш ли, момче? Някой ден ще разбереш, че съм имал право. Ще видиш как, когато

замърсяването достигне недостъпните днес замъци на техните платформи, те на драго сърце ще ни позволят да ги заемем като орди жадни грабителите и ще основат нови империи в други светове...

Да, спомни си всичко и сега не му оставаше нищо друго, освен да признае, че този мрачен, дълбоко огорчен учител от детството му е бил прав. Защото се говореше, че на Марс и Венера вече изпращали космически кораби с екипажи със задача да основат постоянни колонии и тези експедиции се финансирали не от правителствата, а от големите тръстове на многонационалните компании, които ръководеха икономическия живот и политиката на Земята.

Стигнаха до облаците. Алварес потъна с лекота в една неосезаема маса от памук и дъхът му секна. Изведнъж всичко около него изчезна и той виждаше само безброй бели валма, които скриваха цялата гледка.

Когато в каската му прозвуча гласът на Кати, внезапно изпита страх.

— Гравитаторът, сложете го на нула! — сподавен весел смях последва думите ѝ.

Стъписан и ядосан, той се подчини. За няколко мига капчици обсипаха визъора на каската му. Вместо да се стичат, те се издигаха бързо, като че ли всмуквани от незнаен вятър, който духаше вертикално. После спряха и застинаха досущ като дребни перли.

Той се огледа разтревожен, без да вижда нищо.

— Кати — извика. — Кати?

— Не се движете — каза тя. — Ще дойда при вас.

Настъпи мълчание, а после отдясно една неясна фигура изплува сред памука. Той се поизплаши. После, като видя привлекателното лице на жената, се успокои.

— Хайде, елате с мен — му каза тя. — Ще стигнем до дъното — тя наблегна на последната дума.

Дръпна го надолу. С учудваща сръчност боравеше с копчетата на колана си. Алварес послушно се остави да го водят: беше прекалено удивен от всичко, за да може да изрече нещо, макар че дълбоко в себе си желаше да пита за хиляди неща. Белият памук около него потъваше неусетно в сянка, потъмняваше, обагряйки се в тъмносиви оттенъци.

— Това е от промяната на вятъра — обясни Кати, без той да я пита. — Никога не знаем до каква дълбочина ще се промени цветът, а понякога дори се обзалагаме. Забелязали ли сте, че през последните години долу вали много по-често? Това са същите тези частички под формата на суспензия, които, хванати в облаците, образуват един вид катализатор на водната пара. А пък и замърсеният слой става все по-плътен и в същото време пропуска все по-малко слънчеви лъчи, така се стопля по-силно горният слой и се улесняват валежите. Знаете ли? Тук, горе, имаме специална метеорология. Облаците трябва да се наблюдават много внимателно, за да се знае дали платформата да се издигне, или да се спусне, или пък да се отклони, за да избегне центъра на някоя буря. Метеоролозите на платформата изпълняват дяволски сложна задача. Разбира се, затова са много добре платени.

Кати направи завой, заобикаляйки една доста тъмна и като че ли малко омазнена част от облаците. Алварес се остави да го влачат.

— Понякога — продължи тя — разполагаме платформата в края на зона от бури и наблюдаваме как се развихрят природните сили. Трудно е да откъснеш поглед, повярвайте ми: удивително е. Човек се чувства нищожен пред тази гледка. А понякога се гмуркаме и в циклонални области. Разбира се, за това са необходими голям опит и много смелост; доста опасно е. Вижте, вижте, вече стигаме *дъното*.

Облаците бяха с наситен мръсносив цвят. Не виждаха абсолютно нищо, дори собствените си ръце. И изведнъж облаците изчезнаха. Беше толкова неочаквано, Алварес се разстрои. Сега той отново се носеше в пространството; над главата му внезапно изникна мръсносив покрив, а малки островчета от сивкав памук плаваха около него. Там, на дъното, много ниско, сред блестяща мъгла, смътно се очертаваше някакъв пейзаж... Земята. Пое дълбоко въздух и дъхът му пресекна от страшното усещане, че всеки миг може да полети надолу с ужасна скорост. Кати се засмя високо, сякаш долови целия му ужас. Той се почувствува толкова жалък, че му се доплака от яд.

— На всички ни се случва. Когато за първи път стигнах до дъното, крещях от ужас повече от десет минути. Изпаднах наистина в истерична криза. Оливър каза, че никога не е виждал човек, който, така да е загубил контрол над себе си; удари ме няколко пъти и чак тогава млъкнах, знаете ли? — Гласът ѝ прозвуча доверително. — Това не можах да му го простя никога...

Усещаше се особено тук — покривът, който бе изникнал внезапно над главата му, а по-нататък, там долу, безкрайно далече, съзираше обезобразената Земя, потопена, отразена от странна мъгла. Очите му спряха инстинктивно на висотомера: три хиляди метра... Кати разбра погледа му.

— Можем да слезем до хиляда метра — каза тя, — нашите апарати са сигурни до тази височина. Но, признавам ви, че след като човек стигне веднъж дъното и види пейзажа долу, престава да се вълнува. Не си струва да се слиза повече.

Алварес не отговори. Пред очите му се простираше тъжният, мрачен свят, който приличаше на старец и му причиняваше огромна мъка. Думите на жената определяха ясно действителното положение. За нея дъното беше краят на облаците, там свършваше нейният свят. Отдолу беше друга вселена; нещо, което не я засягаше. А онзи презрян свят беше негов, светът, в който му бе писано да живее. Когато всичко стане необитаемо, казваха хората с вечния песимизъм на безсилните, ние също ще трябва да отидем там горе, на платформите. Няма да имаме друг изход. Но той помнеше думите на своя учител, изречени преди толкова години, и си мислеше, че когато това се случи, те, другите, елитът, привилегированите, също щяха да си заминат; щяха да отидат още по-далече да търсят по-чисти хоризонти, оставяйки им изсъхналите останки от нещо, което някога е било красиво. Защото, когато повърхността на планетата стане съвсем необитаема, платформите ще бъдат само втори вариант на това, което е сега онзи далечен подводен свят. А бариерата между двата свята ще продължава да съществува и винаги ще има едно дъно, което ги разделя.

— Да се връщаме — прошепна той, като усещаше стомаха си свит на топка. — Моля ви!

— И тъй, ето каква ще е нашата непосредствена политика по този въпрос — каза Балиер и в гласа му прозвуча диктаторска нотка. — Трябва да се покаже на хората, че истиолът е не само необходим, но и жизненоважен за оцеляването на цивилизацията. Ще организираме гигантска кампания, за да се осъзнае този факт. На първо място, и това го възлагам пряко на вас, Бил — той кимна леко с глава към началника на отдел „Развойна дейност“, — ще действваме като разтревожени за

съдбата на съвременния свят и ще им покажем, че той загива, лишен от други енергийни източници, които да заместят „агонизиращите“, традиционните. Ще договорим за нас по един час седмично във всеки един от двадесет и трите национални канала на Световизия. Компанията Юнайтедс Артистс може да осъществи планирането на сериите, ще поговоря с Оскар, не може да ми откаже. Ще трябва да подберем добре заглавията: „Свят без енергия“, „Ентропия“ или нещо подобно. Не, „Ентропия“ не става. Хората няма да разберат какво искаме да им кажем. Накрая серии от програми с предупредителен характер, твърде различни по стил и съдържание, но чрез които ще покажем на света това, което неизбежно ще сполети обществото ни до десет години, ако се изчерпят източниците на енергия. Бил, оставям на вас разгръщането на цялата кампания: програми-анкети, информации, драматизации... накрая всичко, което сметнете, че е подходящо. Имам ви доверие. Необходимо е да всеем известна паника сред масите.

— Паника ли? — Дебелият мъж, който, изглежда, лека-полека се беше унесъл, се стресна изведнъж. — Няма ли да се получи обратен ефект?

— О, не, напротив, ако съумеем да дозираме нещата — рече Бил на един дъх. За секунда, изглежда, се разкая, че бе навлязъл в територията на Балиер, но продължи да говори: — Когато втълпим на хората идеята, че без енергия всички ще измрем от изтощение: затворени фабрики, недостиг на светлина, липса на средства за съобщения, ограничения в радиото и телевизията... И тъй, когато те осъзнаят, че енергията е жизненонеобходима за оцеляването ни като цивилизация, ще приемат истиола като истински спасителен сал. Тогава ще можем спокойно да пуснем нашия продукт.

— Точно така — завърши Балиер. — Ще премерим добре крачките си. Щом създадем благоприятна обстановка, ще се притечем на помощ на хората като спасители на цивилизацията. „Истиолът ще прогони страха от изчерпване на енергията далече, далече, далече...“ Ще трябва да ни прегръщат и да ни целуват, сякаш сме спасили живота им — засмя се леко той. — Знаете ли? Смятам, че би трябвало да предприемем още една стъпка в кампанията и да предложим г-н Ернбауч за Нобелова награда за химия. Не мислите ли? — Мъжът, когото споменавах, разчорлен и унил, беше седял мълчаливо през

цялото време, а сега се размърда неспокойно на стола си. — Вещество като истиола не се изобретява всеки ден.

— Във всеки случай има нещо, което не ми харесва — каза Оливър, барабанейки леко с върха на молива си по масата. — Как може компанията „Балиер“ да покровителствува серия от програми на Световизия с учебно-рекламен характер. Мисля, че веднага ще разкрият нашите намерения.

Балиер се усмихна с раздражение.

— Моля ви, мили Оливър — каза той с меден глас. — Ако идеята не беше моя, щях да запитам кой глупак те е напъхал в Дирекционния съвет на компанията. Кой и кога е твърдял, че компанията „Балиер“ ще покровителствува публично някаква кампания от този род? — тъжно поклати глава. — Имам пълно доверие във вас, Бил. Оставям ви да направите подробно проучване на всички етапи на кампанията и да предприемете от днес нашите първи стъпки. Както винаги ще ми давате седмичен отчет за успехите. Нали?

— Но всичко това не решава главния ни проблем, господин Балиер — каза мъжът с бледото лице. — Аз отговарям за заводите производители. Зная много добре аргументите на Комитета за защита на света и трябва да ви кажа, че имат право. Не можем да си позволим прекалено голям оптимизъм: отпадъците от нашето производство ще ни задушат въпреки всичко за много кратко време.

— По дяволите — изръмжа Балиер. — Слушайте, Кол, не можем да си позволим лукса да увеличим цената на истиола, докато потребителите не са го почувствували като необходимост, а още по-малко при опасността от забрана на производството му поради невъзможност да се унищожават отпадъците от него. Разбира се, вие сте упълномощен да създадете постоянна група за проучвания, която да потърси евтино разрешение на проблема за отпадъците в рамките на една разумна цена, разбира се, и да монтирате всякакви филтри, пречистватели и... всичко, което смятате за необходимо. Ще получите незабавно бюджет за разходите, разрешени по тези съображения. Не се тревожете — ще имате известна икономическа свобода. И ако понататък, въпреки всички наши усилия, които ще се постараям да положим, хората от Комитета за защита на планетата продължават да ни преследват... И така, след като изнесем един път продукта на пазара, винаги ще можем да направим отстъпки и да съобщим на

масовия потребител, че по вина на някакви си кресливи копелета сме принудени да...

На сцената, под прожекторите, една двойка и един доберман представяха обичайния еротичен номер. Алварес го беше виждал безброй пъти там долу и никога не го беше харесвал, но сега, тук, откриваше известна разлика. Не знаеше каква точно; може би лек нюанс в поведението им, в жестовете, в позите, може би някаква открояваща се изтънченост в предизвикателството, разлика, която съществува между смелостта и грубиянството. Усети, че Кати постави небрежно ръка върху неговата. Той нежно я стисна. Може би възбудата от всичко преживяно през деня или пък от алкохола го караха да се чувства необикновено смел. Тя не отдръпна ръката си.

— Какво правиш там долу? — попита изведнъж тя. — Работиш в предприятието, нали?

Откакто се бяха върнали, се обръщаше към него на „ти“; бе му заговорила на „ти“ с безразличие, сякаш не отдаваше никакво значение на това, а той се изпълни с дълбоко удовлетворение. Помисли за отговора, който трябваше да ѝ даде. Трябваше да ѝ каже, че беше просто един изпълнител от втора ръка... и че ако баща ѝ бе възложил именно на него подготовката и предаването на доклада, то бе просто защото не се доверяваше прекалено много на координационния управител, докато той, макар и едва от година, бе засвидетелствувал явно абсолютната си преданост към предприятието. Каква ли щеше да бъде реакцията ѝ?

Поколеба се.

— И тъй, аз... — започна той и спря. Изведнъж започна да се смее. А защо да не ѝ каже всичко, ясно и точно? Забелязваше, че между тях се установява известна близост. Защо да не бъде искрен и да ѝ разкаже всички свои копнежи и несполуки, всички безсмислици, които се въртяха в главата му, също както тя му бе дала да разбере по различни поводи колко малко значеха за нея отношенията със съпруга ѝ.

Каза ѝ го. Говореше сякаш на себе си, стараяше се да не я гледа, втренчен в ръката, която стискаше леко между своите ръце, галейки я нежно с крайчеца на пръстите си. Каза ѝ го, сякаш подлагаше съвестта

й на изпитание, чувствуваше се жалък и смешен заради думите си, а дълбоко в себе си усещаше огромно облекчение.

За негова изненада тя, която беше винаги готова да се смее, този път не се засмя. Вдигна поглед и разбра, че тя го гледа втренчено, а очите й бяха озарени от съчувствие. Тя положи и другата си ръка върху неговите и от този жест лъхаше близост и топлина. Гръмнаха аплодисменти и лампите светнаха. Раздразнен, Алварес осъзна, че тук не бяха сами. Започна нов номер. Дуо садомазохисти. Алварес запали нервно цигара. Започваше да се разкайва, че бе издал по такъв начин всички свои желания и несполуки, а за нея сигурно всичко бе само низ от глупости.

— Не е толкова трудно да се стигне до платформите — каза изведнъж тя и Алварес си даде сметка, че мълчанието между тях бе прекалено дълго. — Знаеш ли? Това е само въпрос на пари. Една важна длъжност в предприятие като това на баща ми, солидна заплата, известен успех в сделките. Въпросът е само икономически, понякога дори е забавно човек да си го помисли. Там, долу, хората си въобразяват, че да живееш на платформата означава да си преуспял в живота. Не чак толкова. Само показва, че човек печели достатъчно пари. Огледай се. Ако прецениш всички, които са се събрали тук, ще видиш, че повечето от нас струват много по-малко от тебе. Но сме имали по-голям късмет. Аз например имам късмета да бъда дъщеря на важна фигура в едно предприятие. Оливър е имал щастието да успее да ме прелъсти, когато съм била само едно глупаво момиченце с богат татко. А на много други заслугите са по-нищожни. Казваш, че най-голямото ти желание е да стигнеш до платформите. Добре, първата крачка вече е направена. Сега се намираме на една от тях. Не мисли, че останалото е толкова трудно. Убедена съм, че ще го постигнеш. Алварес погледна към сцената, не можеше да я гледа в очите. В ритъма на натрапваща се музика жената стенеше и се гърчеше, а мъжът плющеше с камшик. Боядисаните голи тела блестяха като обсипани с пайети. Почувствува, че Кати стиска силно ръката му.

Погледна девойката.

— Всъщност развлеченията на платформата са също тъй скучни, както и онези долу. Нали? Хайде, да вървим! Зная едно място, където можем да пийнем няколко чашки и да поговорим в най-интимна обстановка.

Половин час по-късно в нейния апартамент той чувствуваше как Кати стене и се задъхва под тялото му, докато той целуваше, галеше и мачкаше мургавата, ухаеща, почти идеално гладка кожа. Алварес започна да си мисли, че може би мечтата му наистина не е толкова далечна, както си бе представял досега. И когато проникна в нея с цялата сила на многобройните си желания, неудовлетворявани в продължение на дълги години, той вече не притежаваше само женското тяло, което се извиваше под него, а цял един начин на живот, един свят, една система. Притежаваше платформите. И това засили мъжествеността му.

Алварес взе куфарчето с документите, което му подаваше Балиер, и го претегли леко на ръка, като си даваше вид, че не проявява особен интерес към него. Видя, че има две ключалки, и предположи, че е заключено. Почувствува известно разочарование.

— Вие сте честен и действен човек, Алварес — каза Балиер, като го потупа леко по гърба. — Доказахте го вече няколко пъти и особено сега с изготвянето на отчетния доклад. Компанията се гордее много с вас и мисля, че би трябвало да ви възнаградим както подобава. И тъй... длъжността, която заемахте досега в компанията... не смятам, че отговаря на заслугите ви. Знаете ли, вчера предложих на съвета да бъдете назначен за изпълнителен директор на пазарите, с ранг на координационен управител... И моето предложение бе прието единодушно. Официалното ви назначаване ще стане след няколко дни, но исках лично аз да ви съобщя приятната новина.

Той извади цигара от златната си табакера и я запали. Посегна да прибере табакерата отново в джоба си, обаче си даде сметка, че е постъпил нетактично, отвори пак табакерата и предложи цигара на Алварес, който отказа с леко движение на ръката, усещайки, че е сякаш в безтегловност.

— Честността и предаността ви към компанията удовлетворяват всички ни — продължи Балиер, сякаш се чувствуваше задължен да произнесе реч. — Още отначало участието ви в решаването на този проблем беше чудесно, достойно за похвала. Разбира се, надяваме се, че ще можем да разчитаме на вас при деликатни и отговорни задачи. Проблемите, както знаете, едва започнаха и се нуждаем от способни и

енергични хора. Разбира се, изобщо не се тревожим по този въпрос, но трябва да действуваме с известна предпазливост, нали знаете намаляването на световното напрежение, терористичните организации... И тъй тук, в това куфарче, е досието с всички заключения, до които стигна съветът, и насоките, които трябва да следваме. Разбира се, става дума за информационен отчет; вижте, тук са ключовете. — Алварес едва сега забеляза двете златисти ключета, които звънтяха на един ключодържател в ръката на мъжа. — Разбира се, не е необходимо да ви казвам, че вие като... хм, изпълнителен директор на пазарите, задължително трябва да познавате съдържанието му. Мисля, че можете отлично да свършите това, докато се връщате там долу: в самолета никой няма да ви безпокои. Доверявам се... Доверяваме се на вашите способности и на високия ви критерий. Сигурни сме, че ще стигнете много далече. — Той сякаш обмисляше думите си. — Да, много далече.

Придружи го до пистата, като разговаряше за незначителни неща. Алварес сякаш плуваше сред облаци от памук, както когато се бе гмуркал заедно с Кати, усещайки онази прекрасна безтегловност във всичките си клетки, преди да проникне в грозотата и в сивотата. Вървеше до Балиер към машината.

— Добре ли прекарахте тук? — попита изведнъж Балиер, като рязко смени темата на разговора. — Разбрах, че през тези три дни дъщеря ми е била ваш гид. Радвам се. Кати е прекрасно момиче. Жалко, че се ожени за този мухльо Оливър. Момичетата като Кати се нуждаят от мъже като вас. Разбира се, всичко може да се оправи в живота...

Придружи го до стълбичката на самолета и му стисна горещо ръката. Преди да влезе в машината, Алварес крадешком хвърли поглед наоколо. Щеше да се радва, ако види Кати, но, разбира се, тя не беше тук. Обърна се за последен път към Балиер.

— За мен беше чудесно, че прекарах тези три дни тук, господин Балиер — каза той, — и съм ви много благодарен за...

Балиер махна с ръка.

— О, недейте. Нуждаем се от хора като вас и когато ги срещнем, не ги изпускаме. Заемете се с въпроса заедно с другите служители и ме осведомявайте чрез Бил (познавате Бил, нали) или лично за всяка появила се новост. Съгласен ли сте?

— Разбира се, г-н Балиер. Напълно съм съгласен.

Вратичката се затвори след него. Докато пилотът палеше двигателите, Алварес видя през илюминатора как Балиер се отправя към изхода на пистата. За момент се намръщи. Знаеше, че го бяха използвали, че искаха той да им служи като марионетка. И Балиер, и Кати го бяха използвали, всеки с лични мотиви. Но, това не го засягаше. По цялата планета всички бяха постоянно използвани, манипулирани и единственото, което се променяше във всеки отделен случай, бе онова, което човек получаваше в замяна. До известна степен, помисли си хладнокръвно, той също ги използваше. Използуваше Балиер, за да се издигне, а Кати...

Престана да мисли. Не, Кати беше нещо различно. Знаеше, че за нея всичко бе само развлечение, средство за успокоение, мимолетно освобождаване от скучния социален кръг, който понякога я потискаше. Сега най-вероятно тя не си спомняше вече за него. Но във всички случаи, каза си той, беше различно.

За първи път си даде сметка, че се чувства по-сигурен в себе си. Машината излетя и когато напускаше пределите на платформата, за момент сякаш застина във въздуха. Огромният град започна да се отдалечава с нарастваща скорост, докато стратореакторът описваше широк кръг, за да определи посоката си. После се устреми надолу.

Алварес погледна платформата, която сега оставаше точно над него с гладката си долна повърхност.

„Стотици като нея плават на шир и дълж из целия свят“, каза си той. А се строяха още. И щяха да продължават да се строят, докато се заменят с междупланетни кораби.

Отпусна се в седалката си. Спомни си за последните думи на Балиер. Момичетата като Кати се нуждаят от мъже като вас. И после помисли: „Разбира се, че всичко може да се оправи в живота. Беше глупав сън — каза си той — но...“ И защо не? Може би тези три дни са били за нея само една авантюра, но те бяха оставили огнени следи в съзнанието му. А нима за него не беше една лудешка авантюра, тъй като само преди няколко години беше мечтал да се качи на някоя платформа и го бе осъществил. Чувствуваше се променен, вече не бе

несигурният и комплексираният мъж, който се беше качил на платформата със същата тази машина. Сега беше друг човек.

— Отвъд облаците... — измърмори той гласно на себе си. Помисли за планетата, която агонизираше в краката му, и реши, че може да я прати в ада. Направи знак на стюардесата. — Донесете ми едно уиски. С много лед.

Извади ключовете и отвори куфарчето. Преди да вземе документите отвътре, погледна за последен път към платформата, която сега изглеждаше като неясно тъмно петно на небето.

После машината потъна в слоя облаци, а слънчевата светлина изчезна в тъжната сивота на света долу. Този свят нямаше да бъде вече негов.

Взе чашата от ръцете на стюардесата, отвори досието и се зачете.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.